

Ministerieel besluit tot voorlopige wijziging van het ministerieel besluit van 4 maart 2013 tot bescherming als monument van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog in Beveren (Doel) omwille van verplaatsing

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.1, 2°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.3, §2, artikel 6.2.5. en 6.2.8.;

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- het verzoek of het akkoord van de betrokken zakelijkrechthouders van de oorspronkelijke locatie en de locatie waarnaar het beschermde goed wordt verplaatst, werd ontvangen op 8 augustus 2022;
- de wijziging van de bescherming als monument in functie van verplaatsing werd onderzocht;
- de resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in een wijzigingsdossier;
- advies over de wijziging van de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan:
  - het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Beveren op 23 februari 2023,
  - de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid bevoegd voor omgeving, mobiliteit en openbare werken en landbouw en visserij op 23 februari 2023,
  - de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 23 februari 2023.
- de zakelijkrechthouders zijn op de hoogte gebracht van het ontwerp van voorlopige wijziging op 23 februari 2023;
- de zakelijkrechthouders gaven geen opmerkingen;
- de gemeente Beveren organiseerde een openbaar onderzoek van 30 maart 2023 tot en met 28 april 2023;

- de behandeling van de adviezen, opmerkingen en bezwaren is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

Het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog werd beschermd als monument bij ministerieel besluit van 4 maart 2013, omwille van de artistieke waarde, de historische waarde en sociaal-culturele waarde. Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 april 2013.

Het Brits oorlogsmonument werd in 2011 naar aanleiding van de uitbreidingsplannen van de Antwerpse haven verplaatst naar de Scheldedijk ten noorden van de kerncentrale van Doel in Beveren. In 2013 werd het oorlogsgedenkteken op deze locatie beschermd.

Op 30 maart 2022 ondertekenden het Vlaams Gewest en lokale actie- en belangengroepen een verbond voor de toekomst en leefbaarheid van het ommeland van de haven van Antwerpen. Dit akkoord garandeert het voortbestaan van het polderdorp Doel met mogelijkheden tot wonen, recreatie en erfgoed. Specifiek met betrekking tot het erfgoed komen er maatregelen om het landschap en het erfgoed in Doel en omliggende polders te waarderen. Het erfgoed in Doel geeft immers een identiteit aan het dorp en vormt een belangrijk element in het toekomstperspectief van het dorp. Dit wordt gerealiseerd door een aantal acties. De verplaatsing van het Brits oorlogsmonument naar de locatie waar het oorspronkelijk in 1948 werd opgericht is één van de eerste acties met betrekking tot herwaardering van het erfgoed van Doel vooropgesteld in het verbond.

De verplaatsing van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog naar de plaats waar het oorlogsgedenkteken in 1948 werd opgericht langs de jachthaven van Doel betekent een herstel van de contextwaarde en versterking van de historische waarde: met de verplaatsing en heroprichting wordt de historische band met de poldergemeente Doel opnieuw ruimtelijk aangehaald.

De verplaatsing van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog betekent een versterking van de sociaal-culturele waarde: de toegankelijkheid en belevingswaarde van het monument zullen verbeteren.

De verplaatsing van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog betekent een versterking van de artistieke waarde: de oorspronkelijke oriëntatie en compositie van het monument worden hersteld.

De bescherming van het Brits oorlogsmonument Tweede Wereldoorlog in Beveren (Doel) als monument wordt gewijzigd omdat de verplaatsing van het beschermde goed vereist is omwille van het algemeen belang.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. Het ministerieel besluit van 4 maart 2013 houdende bescherming als monument van het Brits Monument WO II in Beveren (Doel), gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 april 2013, wordt voorlopig gewijzigd omwille van verplaatsing.

Art. 2. Het beschermde goed, het Brits Monument WO II, Schelddedijk zonder nummer in Beveren (Doel), waarvan de bescherming voorlopig wordt gewijzigd, bevindt zich op het perceel met de volgende kadastrale gegevens: Beveren, 7de afdeling, sectie A , perceelnummer 471w2 (deel).

Het beschermde goed wordt verplaatst naar de locatie waar het oorlogsgedenkteken opgericht werd in Beveren (Doel) met volgende kadastrale gegevens: Beveren, 7de afdeling, sectie B, perceelnummer 707/C (deel).

Het plan met de aflijning van de oorspronkelijke locatie is opgenomen als bijlage 1 bij dit besluit.

Het plan met de aflijning van de nieuwe locatie is opgenomen als bijlage 2 bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde onroerend goed waarvan de bescherming voorlopig wordt gewijzigd, wordt als bijlage 3 bij dit besluit gevoegd.

Art. 3. De maatregelen die nodig zijn voor de ontmanteling, de verplaatsing en de heroprichting op een geschikte plaats zijn:

1° algemeen:

Het is van belang om de werken onder begeleiding van een natuursteenbewerker of restaurateur te laten uitvoeren;

2° voor de ontmanteling en de verplaatsing:

- a) het verwijderen van de voegen door middel van beitels, zonder de natuursteen te raken. Indien dit niet mogelijk is, mogen de voegen licht ingeslepen worden met een slijpmachine, om vervolgens verder verwijderd te worden met een beitel. De natuursteen mag hierbij niet geraakt worden;
- b) het gebruiken van aangepaste hijswerktuigen;
- c) het zorgvuldig nummeren en voorzien van labels van de onderdelen. Het vaststellen van de positie en de afmeting van de onderdelen;
- d) het voorzichtig manipuleren van de verscheiden onderdelen bij demontage en verplaatsing en het aantal bewegingen van de onderdelen beperken;
- e) het registreren van losgekomen stukken door mogelijke breuken bij demontage en deze van een label voorzien;
- f) de ontmanteling moet onmiddellijk gevolgd worden door de heropbouw op de nieuwe locatie. Indien onmiddellijke verplaatsing niet mogelijk is dan moet de stockage van de gedemonteerde onderdelen in een droge en veilige omgeving gebeuren;

3° voor de heroprichting:

- a) alle onderdelen worden maximaal gerecupereerd;
- b) alle onderdelen reinigen door middel van een aan het materiaal aangepaste, zachte reiniging die niet kan leiden tot het verlies van het oorspronkelijk materiaal zoals een stoomreiniging met natte, verzadigde stoom;
- c) de onderdelen waar nodig herstellen, beperkt tot enkel die delen die vervolgschade kunnen opleveren;

- d) het voorzien van een geschikte fundering en onderbouw en deze voldoende laten uitharden alvorens de natuurstenen onderdelen terug te plaatsen
- e) herstel van het oorspronkelijke uitzicht van het monument door het terugplaatsen van het wapenschild van Doel en de natuurstenen basis of eerste trede;
- f) de obelisk met voetstuk heroprichten in zijn oorspronkelijke opstelling en oriëntatie zoals ontworpen in 1948 met het wapenschild van het Verenigd Koninkrijk gericht naar de Schelde;
- g) het monument heroprichten in zijn oorspronkelijke samenstelling. Het terugplaatsen van de gedemonteerde elementen in omgekeerde volgorde, gebruikmakend van geschikte hijswerktuigen;
- h) het gebruik van geschikte metselmortels aangepast aan de hardheid en hydraulische eigenschappen van de omliggende steen;
- i) het aanhouden van een constante voegbreedte;
- j) het verwijderen van oude of slechte herstellmortels;
- k) het injecteren van barsten en het fixeren van losse steenschilfers. Injectie met fijne injectiemortel op basis van hydraulische kalk, luchtkalk en fijne granulaten. Voor fixatie en verlijming van losse steenschilfers en barsten kan beperkt gebruik gemaakt worden van niet vergelende epoxy, desgevallend puntsgewijs aangebracht;
- l) het invullen van lacunes met herstellmortel op kleur, in functie van het voorkomen van waterinsijpeling, het verstevigen van zwakke zones en het harmoniseren van het algemeen uitzicht;
- m) het voegen met voegmortel aangepast aan de hardheid en hydraulische eigenschappen van de omliggende steen. Voorafgaand aan het voegen worden de voegen en de ondergrond ontdaan van stof en bevochtigd. Na aanbrengen van de voegmortel dient erop gelet te worden dat de voegen voldoende bevochtigd worden en niet te snel uitdrogen.

Voor de maatregelen in het eerste lid gelden de volgende termijnen:

1° de werken voor de ontmanteling, de verplaatsing en de heroprichting moeten starten binnen een termijn van twee jaar, die ingaat op de dag na het verlenen van de vergunning of toelating voor de ontmanteling en de verplaatsing van het beschermde goed;

2° de heroprichting moet voltooid zijn binnen een termijn van één jaar, die ingaat op de dag na het beëindigen van de ontmanteling en de verplaatsing.

Brussel, 29/06/23

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Si)
Getekend op: 2023-06-29 18:38:12 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE